

Slovo k povzbuzení na pondělí 6. dubna 2020, na pondělí Svatého týdne...
Biblická čtení: Iz 42,1-7; Ž 27; Jan 12,1-11

Milé sestry, milí bratři,

včerejší Květnou nedělí tedy začal Svatý týden, který vyvrcholí, dá-li Bůh, Velikonočním triduem. To začne na Zelený čtvrtek večer, památkou poslední večeře Páně, a skončí Velikonoční nedělí, dnem zmrtnýchvstání Páně. Ode dneška do středy máme tedy tři dny, které nám zpřítomňují události, které se mezi Kristovým slavným vjezdem do Jeruzaléma a začátkem poslední večeře udály, což také dohromady byly události skutečně nějakých tří, čtyř, možná pěti dnů.

I když z evangelijních svědectví nelze z pochopitelných důvodů udělat nějaký přesný „minutovník“ těchto jednotlivých dnů, tak určitou představu o tom, co se v těchto dnech stalo, z evangelia rozhodně mít můžeme (však velikonoční události zaujímají až třetinu celého evangelijního textu). Jednak se v těchto dnech odehrály poslední kontroverze Pána Ježíše s jeho odpůrci, z Ježíšových úst zaznívají poslední velká podobenství, zejména o posledním soudu, patří sem Kristovy řeči o konci světa, dle synoptiků se v těchto dnech děje vyčištění chrámu a Jidášova zrada a tak dále.

Biblické úryvky, které se v těchto třech dnech čtou při mši svaté, tomu odpovídají jen z části, ale přesto se všechny k počátkům Kristova utrpení vztahují. V prvním čtení to jsou tři ze čtyř starozákonních písní o Hospodinově služebníku, které přímo ukazují na Kristovy pašije jako takové (čtvrtý z těchto zpěvů také budeme mít před sebou na Velký pátek). V evangeliu dnes čteme o pomazání v Betánii (to se dle Jana ovšem událo těsně před vjezdem do Jeruzaléma), zítra to bude o označení zrádce (dle Jana zase až během poslední večeře) a ve středu o Jidášově zradě (dle Matouše skutečně ke konci těchto tří dnů).

V prvním čtení tedy zazněl skoro celý první zpěv o Hospodinově služebníku z Deuteroizaiáše (tedy z té části prorocké knihy Izaiášovy, nazývané také „Knihou útěchy“, kterou pod Izaiášovým jménem a jeho stylem napsal jinak neznámý, ovšem taktéž Bohem inspirovaný prorok vystupující na začátku babylonského vyhnanství). S postavou Služebníka Hospodinova si Izrael příliš nevěděl rady, kdo to vlastně má být. Nejčastěji, zejména v dobách různého vnějšího útlatku a pronásledování, se v něm nacházel sám. Nevztahoval ho příliš na očekávaného mesiáše, protože ten přeci bude muset mít úspěch. Až skutečnost sama, Pán Ježíš, Boží Mesiáš, svými pašijemi ukázal, že tato proroctví jsou vlastně o něm. Ostatně sám se na postavu Božího služebníka odkazuje, když učedníkům putujícím do Emmauz říká „což jste nečetli, že Syn člověka bude muset trpět?“

Zpěvy předpovídají Mesiášovo zástupné utrpení jako Božího Beránka. V dnešním prvním zpěvu zazněly už některé jeho charakteristiky: „nebude křičet, nebude hlučet, nedá se slyšet na ulici, nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhasí, věrně bude ohlašovat právo.“ Jak jedinečně toto proroctví naplnil Pán Ježíš, víme a žasneme nad tím. Nicméně také víme, že něco takového by mělo být programem i našeho života, když máme být Kristovými následovníky, křesťany, kristovci. Ani my bychom neměli se nechávat slyšet, hlučet o sobě, očekávat potlesk. Ani my bychom neměli hasit doutnající knoty či lámat nalomené třtiny. Co si pod těmito obrazy představit, je asi celkem snadné.

Tím se tak trochu dostáváme k úryvku evangelijnímu, k pomazání v Betánii. Máme před sebou nádherný skutek Marie, sestry Marty a Lazara. Pomazala Kristovy nohy olejem z pravého nardu. To byl samozřejmě velký nadstandard, neboť nohy se takovým drahocenným olejem opravdu nemažou. I když se jistě nabízí různé možnosti hlubší alegorické četby tohoto Mariina gesta, můžeme zůstat i na rovině samotného svědectví: Marie vykonala skutek veliké lásky, neboť láska nikdy není skoupá, nikdy nešetří, dává mnohem víc, než musí nebo než je obvyklé. Láska umí pro druhé utrácet i ztrácet, dává i bez odplaty, bez potlesku. A neničí.

Kéž bychom měli aspoň trochu takové lásky, kterou bychom byli Pánu Ježíšovi, Služebníku Hospodinovu, aspoň trochu podobní. Zvlášť v těchto dnech, kdy lásky je potřeba ze všeho nejvíc. Marie nám ukázala, že to jde, že i my lidé se můžeme začít Kristu v jeho lásce podobat.